

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRĂȘOV, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și strălăutate:

Pe un an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorteeri nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 53.

Duminică, 8 (20) Martie.

1887.

Brașov, 7 Martie 1887.

Înainte cu câteva zile am publicat apelul cu data 7 Martie 1887, pe care „comitetul central electoral al partidei naționale române” îl adresază din Sibiu alegătorilor români din Transilvania și Ungaria*).

În introducerea comitetului ne spune, că s'au și început agitările electorale pentru un altă perioadă parlamentară, care în viitor va fi de cinci ani.

Apoi ne reamintesc, că celelalte partide politice „sunt dedate din vechime, din alte perioade, a se organiza în mod foarte practic”, ne asigură, că această specie de organizație este permisă de legea electorală și că acele partide mai au și fonduri proprii de bani adunate pentru scopuri electorale.

În fine ne spune, că partidele celelalte îngrijesc la timp ca să controleze listele electorale pentru ca să fie asigurate după puțină de numărul alegătorilor, fiă pentru dietă sau pentru alegeri municipale.

Tote aceste ni le spune și ni le asigură comitetul spre a ajunge la constatarea, că *acesta este alu cincilea circulară*, cu care se adresază dela 1884 încôce în afacerile electorale atâtă cătră cei 165 membri ai conferenței electorale din Iunie 1884, câtă și cătră toți alegătorii români.

Urmază o scurtă analiză a celor patru circulare anterioare, în care a culminat activitatea de până acum a comitetului, alu căreia rezultatul îl resumă circulara din urmă, a cincea, cu cuvintele următoare:

„Din toate acele 84 de cercuri electorale, ceea ce a primit subscrisul comitetului se reduce mai numai la scuse, precum de exemplu, că presiunea despotismului administrativ ar fi mai mare decât ori când altădată, că spionii, de cari este plină țera, denunță chiar și convenirile familiilor consangene; că se urmăresc persoanele cele mai onorabile sub diverse pretexte de nimic, prin urmare, că din cauze de aceste *omenii de gust* și amăriți în sufletele lor nu mai simtă nici o plăcere de a se aduna și consulta nici chiar în casuri, în care permită sau chiar ceră legile.”

Descoperirea această ori cum am întorce-o pe o parte sau pe alta și ori cum am voi să-o tâlmăcim mai mult sau mai puțin sever, cuprinde un testimoniu de paupertate politică, care se resfrânge asupra activității comitetului electoral permanent din Sibiu.

Este adevărat, că presiunea despotismului administrativ a ajuns la culme; este adevărat, că țera adă e plină de spioni și de denunțianți, cum se plângea și Mocsary într'o broșură a sa; este adevărat, că se urmăresc persoanele cele mai onorabile sub diverse pretexte de nimic; dăr totu așa de adevărat este că cu omenii, cari se *desgustă* în urma acestor prigoniți nu se poate face politică, nici chiar în afaceri electorale.

Cum s'a brodit, ca comitetul din Sibiu să se adreseze „mai numai” la omenii *desgustați*, cari nu mai simtă nici o plăcere de a se aduna și consulta, nici chiar în casuri, în cari permită sau ceră legile?”

Ori dără toți omenii noștri cu carte, meniți a fi conducătorii poporului în aceste timpuri de grea cercare să fi căduți pradă bôlei *desgustului*?

Și decă așa ar fi, decă comitetul și-ar fi câștigat convicțiunea, că toți sunt *desgustați* nu era ore datoria lui de a afla un mijloc spre a-i lecu de această bôlă periculoasă, însușindu-i și îmbărbătându-i la luptă, arătându-le ce le stă înainte decă nu se vor smânci din brațele omoritoare ale apatiei?

*) A se vedea „Gazeta Trans.” nr. 46 dela 28 Febr. (12 Martie) a. c.

Noi încă stăm în contact destul de strâns cu poporul și mărturisim, că nu am observat ca omenii să fie așa de „*desgustați*” de luptă cum pretinde apelul comitetului din Sibiu. Din contră noi am primit și primim mereu plângeri, că omenii ar fi gata să se adune și să lucreze pentru apărarea lor, căci năvala dușmanilor e cumplită, dăr nu știu încătră și cum! Cine se le dea acestor bravi Români direcțiunea, cine se le arate drumul adevărat, decă nu cei ce stau în fruntea conducerii?

Crede comitetul, că a făcut destul spre a suprima *desgustul* omenilor decă ne asigură, că el „nicidecum nu se poate mulțumi cu scuse de aceste în afaceri electorale?”

Vedem pe mulți bărbați de ai noștri frunțași, că de pildă în afaceri economice se adună și se consultă cu plăcere, se constituie și merg înainte. Cum de îi ajunge *desgustul* tocmai atunci, când e vorba de existența și de libertatea lor ca Români în acest stat?

Cu cestiunea sulevată de comitet trebuie să ne ocupăm însă mai dela fundament. Deocamdată dăcem ceea ce am dăș și în primăvera anului 1884 în ajunul luptelor electorale de atunci:

Ceea ce cere comitetul în apelul său este o condițiune fără de care alegătorii noștri, puțini câți sunt în urma nedreptei legi electorale nu pot să reprezenteze interesele naționale ale poporului român. Dorința noastră cea mai fierbinte este, ca fiecare Român bine sântător să înțeleagă, că datoria lui este de a conlucra din toate puterile sale și cu totă sinceritatea la opera organizării alegătorilor români prin județe.

Cei 165 de membri ai conferinței noastre din 1884 nu trebuie să uite, că au luat angajament solemn în fața națiunii, că vor lucra cu toate puterile și cu toate mijlocele legale spre a promova cauza națională conform programului de acțiune, ce au stabilit în acea conferință... A lor datorie este de a veghea ca alegătorii noștri să nu fie seduși și amăgiți de contrari.

Despre un lucru trebuie să fim în clar. De astădată se tractază de aceea, ca alegătorii români să ia o pozițiune câtă mai demnă și împuțitoare față cu viitorile alegeri dietale, er câtă pentru opera organizării partidei naționale în sensul adevărat al cuvântului, ea nu poate fi săvârșită în câteva luni, ci ea recere multe lupte, multă muncă și mult timp. Chiar și acolo unde domnesce deplina libertate, organizarea partidelor se săvârșese încet și cu mari greutăți.

Sperăm, că toți Români binesântători din Transilvania și Ungaria vor fi de acord, că în fața primejdiei și a uneltirilor dușmane ei trebuie să se grupeze cu toții în jurul stégului limbei și al naționalității române și să nu lase ca flacăra certelor și a desbinărilor să se aprindă în sinul națiunii române, spre a ei perire!

Fi-vor să spargeri de capete la alegeri?

După cum am comunicat, deputatul Neculae Bartha, printr'un articol publicat în „Ellenzék”, face propunerea d'a se încheia un pact între partidele unguresc, guvernamentală și opozițională kossuthistă, fiind că sunt timpuri neobișnuite și situații extraordinare, în care se află Ardealul, unde raporturile de posesiune unguresc sunt sdruncinate, rețeaua de comunicație în peire, *procedura penală o normă a stării de asediu*, organizarea jurisdicțiilor în multe locuri periculoasă pentru stat. Mai e și altă cestiune, care vorbește pentru pactare, dăce Neculae Bartha, este: *răsboiul*.

„Se dăce că nu va fi răsboiu. Se poate. Vedă atata, că Ungaria a acordat în zilele acestea 70 milioane pentru scopuri militare, afară de posturile bugetului ordinar... deși deficitul permanent e de 40 milioane. De aci nu deducă cu hotărâre răsboiul, dăr deducă că

ori stăm la pragul unor fatale încercări... ori că guvernul și parlamentul constau din risipitori de nimica și lăudaroși miserabili. Deorece nu pot crede, nici accepta presupunerea din urmă, cred și mărturisesc că presupunerea diotă e adevărată. Trebuie să cred, că Ungaria se află în presera unor grele încercări... Intr'un asemenea moment ne urim, ne spargem capetele reciproc, suntem despărțiți în două tabere și astfel ușurăm dușmanului comun problema.”

A doua cestiune e partea privitoare la *naționalități*. Autorul articolului a învățat din alegerile de până acum că: Ungaria autoritară se luptă în contra Ungariei care plătesce dări. Nu dăce că totu așa e și dincolo de muntele craiului, dăr în Ardeal a fost și va fi așa.

„Să luăm aci atitudinea „fraților noștri români”. Nu se pot ei împrieteni cu nimic ce s'a creat de 20 de ani. Avem rege unguresc — ei au numai împărat; avem dietă unguresc — ei numai conventicul în Sibiu; avem libertate de presă — ei o folosesc pentru abuzuri; avem libertatea vorbirii — ei o validăză la hotărâri secrete în adunări secrete; avem steag național — ei folosesc o altă patriă și ar voi să o rupă p'acesta în bucăți.”

După aceste lacrimi de crocodil vărsate pentru „nerecunoștința fraților români”, cari nu se pot împrieteni cu aceea, că sunt despoiați de aproape toate drepturile lor, că libertatea presei și vorbirii e numai pentru Unguri, că li-se contestă până și dreptul d'a considera Ardealul ca patria lor, că — după cum însuși „patriotul” kossuthist dăce — Ardealul se află în stare de asediu etc., se intrăbă: „E înțeleptescă lucru ca „acești frați” să ne afle pe noi Ungurii, în casu de răsboiu, despărțiți în două tabere?”

Vorbesce apoi Bartha Miklos de întărirea „ideei de stat maghiar” în Ardeal — erăși o „fericire”, cu care „frații români” nu se pot împrieteni; ar dori ca autoritățile să nu mai corteșesc, ci mai bine să se ntelegă partidele între sine. Din toate acestea reese — afară de șovinism, intoleranță, tendințe de maghiarizare și altele — și temerea de spargerea capetelor la alegeri și d. Bartha ar dori să nu-l tortureze această temere.

Dăr „Szekely Nemzet” nu-i lasă această mângăere și dăce:

„Nu pré mirósă bine în tabera opozițiunii. Presupunem această, fiind că fôia clușiană a stângei extreme propune să intrăm în comerț pentru alegerile de deputați și vrea să fi ajuns la convingerea, ca să nu ne spargem reciproc capetele. Astă frumos și laudabil din partea lui „Ellenzék”, decă se lasă de acest vechiu obicei al său, din acest punct de vedere îl salutăm că e pe cale a se îndrepta. Dăr nu putem accepta *modus procedendi* recomandat de el, adecă ca să se facă *geșt* cu țșpanii și cu conducătorii partidelor.”

Fôia săcuiască dăce că articolul din „Ellenzék” dovedese neîncrederea Kossuthistilor în succesul alegerilor și dorința d'a-și asigura vr'un mandat, căci altfel n'ar fi propus să nu-și spargă Ungurii capetele. „Timeo Danaos et dona ferentes”, strigă „Szek. Nemzet” și apoi săfșese dăcend, că opozițiunea nu e legală, că a năvălit noptea pe furis un cerc electoral în Săcuime, cu tot pactul ce se făcuse, că omenilor ca Ugron Gabor nu li se poate încrede, că alegătorii se nu se lasă a fi seduși cu promisiuni că li se facă cai ferate și bănci, să fiă cu minte, căci grele zile li pot aștepta etc.

Cum vedem la alegerile viitoare vor fi spargerii de capete și încă cu văr și indesat, căci de aci înainte vor trece cinci ani până la alte spargerii de capete. Prin urmare destul timp de vindecare e. Ar fi bine ca alegătorii unguri să-și procure coifuri cu măscă de metal. Paza bună feresce primejdia rea.

Atentatul contra Țarului.

Asupra atentatului plănit contra Țarului, despre care ni se comunicase, se comunică următoarele din Petersburg:

Poliția secretă a fost încunoscintă din afară — după cum se dăce de poliția germană —

că se pregătesc un atentat și că plănuita crimă are să se comită Duminecă (cea trecută) d'ar n'a putut să dea nici de urma conspiratorilor, nici de cartierul conspirației. Țarul avea să mergă la catedrala fortăreții, d'ar generalii Orșevsky, senatorii și Gresser, magistrul suprem al poliției, înduplecându-l pe Țarul să plece cu o jumătate de oră mai târziu decât cum se fixase. La ora fixată pentru plecare, conspiratorii erau deja pe stradele pe unde avea să treacă trăsura împărătească și un mare număr de agenți secreți ai poliției isbuti să aresteze 26 persoane pe distanța dela palatul Anicikov până la fortăreață, și de acolo până la gara Varșoviei. Mai târziu au fost arestați încă 20 de indiviți. După cum se vorbește, toți arestații sunt studenți, afară de unul care e — femeia.

Atentatul acesta e cu totul nou și singular, nefiind pornit nici dela nihilismul teroriștilor, nici dela constituționalismul, nici dela panslavismul, de altminterlea din Februarie încocoșe s'au arestat câte-va sute de persoane din diferite părți ale imperiului, între cari mulți oficiali. Se știe că atât Țarul cât și Țarevna ar fi plânsu, când au auzit de atentat.

SCRILE ȚILEI.

Se pare că încă în sesiunea acesta se va prezenta dietei ungurești un proiect la legea glotelor, privitor la pedepsirea obligărilor la glote, cari fiind convocati nu se prezintă la trupă. După cum e informată o foie ungurească, neprezentarea la trupă, după ce s'a făcut convocarea, se califică ca desertiune înaintea inamicului și se pedepsește cu 1—5 ani închisore.

Studenții unguri dela universitățile din Pesta și din Clușiu au inițiat o mișcare cu scopul d'a face ca voluntarii pe un an în armata comună să își poată depune examenul de oficiali în rezervă în limba ungurească. Deputatul Münnich le-a promis că va face tot posibilul pentru ajungerea scopului. O deputație de studenți se va duce și la ministrul hoveșimei în această afacere.

Museul unguresc din Pesta s'a învâșit cu nise pretioase obiecte. În comitatul Torontal s'au găsit deunăși pe pusta Cristur șese blide (strachine) orientale de argint.

În 18 (30) Martie se va ține adunare generală extraordinară a comitatului Brașov, careia îi va premerge în 17 (29) l. c. adunarea comitetului permanent. Programul adunării este: 1. Emisul ministrului de interne relativ la statutul pentru îndepărtarea ascultătorilor din sala de ședințe. 2. Emisul minist. de interne relativ la statutul despre abdicarea de oficiali. 3. Emisul ministrului de interne relativ la statutul despre nepuțința de lucru în timp mai lungă a angajaților sau a servitorilor. 4. Emisul ministrului de interne și raportul comisiei relativ la statutul comitatensu de pensionare și în legătură cu acesta votarea unui aruncu la dare. 5. Lista alegătorilor de deputați dietali. 6. Raportul relativ la construirea căii ferate pe teritoriul comitatului. 7. Statutul relativ la manipularea și darea de sém a socotelor în comunele comitatului, inclusive orașul Brașov. 8. Statutul relativ la pensionarea notarilor comunali. 9. Bugetul orașului Brașov pre anul 1887. 10. Deciziunea reprezentăției orașului Brașov relativ la modificarea statutului asupra taxelor acciselor. 11. Deciziunea a 5 comune din cercul Scelelor relativ la încheierea unui pact cu orașul Brașov în privința pădurilor. 12. Deciziunea comunei Hărman relativ la împărțirea unei realități comunale de 374 jugere între locuitorii comunei.

Precum se comunică foiei Kossuthiste din Clușiu, comunele Bacifal și Turcheș ar fi dispuse să pacteze cu comuna orășenească Brașov în procesul urbanal dintre ele.

Cetim în „Epoca:” „Tânera noastră compatriotă, d-șora Irena Belfior de Vlădaia, care se află de puțin timp reintorsă în țară... este angajată la Opera comică din Paris, unde va debuta la toamnă viitoare.”

Mercurul a murit în Bucuresc medicul de batalion Traian Meșian și a fost înmormântat cu parada cuvenită. Răposatul este ardelean.

D-l Mannlicher, inventatorul pușcii cu repetiție adoptată de guvernul austro-ungar, se află în Bucuresc, unde o comisiune militară română va face încercări cu această pușcă.

Țeranca Eva Ioanes din Cozia, comitatul Hunedorei, se bolnăvise de supărare pentru pierderea unui copil. Bărbatu-său o însoți în zilele trecute la Deva, ea se o așede în spital. În strada spitalului femeia se arunca fără veste în fântână. Tocmai când se petrecea p'acolo un mortu la gropă. Bărbatu-său se puse în gâletă și se lăsa după ea în fântână d'ar neputend'o scote singur. până ce s'î vină în ajutoru mai mulți omeni, se îneca femeia și fu scosă ca cadavru.

Tribunalul din Deva a condamnat în săptămâna trecută pe Maria Nedertianu din Vadu, în vârstă de 19 ani, la 10 ani închisore acuzată fiind că și-ar fi omorât bărbatul. În contra sentinței s'a apelat.

În zilele trecute un economu din Covasna fu atacat pe inserate de un necunoscut pe stradă și bătut așa de rău, încât după scurtu timp muri. Ne fiindu nici un martor la comiterea crimei, nu s'a putut descoperi ucigașul. A fost arestat un individ, d'ar dovedindu'și nevinovăția fu liberat. În cele din urmă criminalul, mustrat de conștiință, mărturisî nevestei sale fapta. Femeia, care trăia rău cu bărbatu-său, îl denunță imediat tribunalului. Fiind arestat, mărturisî crima.

În comuna Felmeri au ars în noaptea de 13 spre 14 Martie n. în scurtu timp casele și edificiile economice a 70 de locuitori. Din norocire luând vântul o altă direcțiune, a scăpat comuna de pericolul d'a fi prefăcută totă în cenușe.

Învățătorul reformatu Stefanu Hadady din Hossz-Palyi avea relații cu o femeie de acolo, care îl amenința că-l împușcă, nevoind el să o ia de soție. Hadady însă preveni acestei intenții, deorece în ziua când s'a țicheiatu examenul semestralu își puse capăt vieții, împușcându-se în inimă.

Concertu filarmonicu. La 5 Aprilie (24 Martie) societatea filarmonică va da un concertu, la care va coopera și virtuozul în pianu d. Victoru de Heldenberg. Bilete se găsesc în librăria d-lui Heinrich Zeidner din Tergul grăului.

Din memoriul predicatorului Koch.

Detronarea prințului Alexandru.

Etă cum povestesc prințul Alexandru de Battenberg însuși pățaniile sale în ultimul capitol al memoriului lui Koch:

„Lucrasem la 9 (21) Augustu până târziu noaptea; d'abia adormisem, când fui deșteptat de un șgomot. Ce venea despre coridor. Era pe la ora 1 și jumătate. De odată năvăli la mine în cameră servitorul meu bulgaru Dimitrie și strigă, tremurându ca varga: „Sunteți trădat; voru să vă asasineze. Fugiți până mai e timp.” Eu sării din pat și pusei mâna pe revolveru. Atunci auzii voci de comande militare și mă liniștii. Diseci lui Dimitrie: „Sunt scăpatu, armata e aci.” D'ar el, tot tremurându, îngână d'icându: „Ba nu, fugiți; tocmai armata vră să vă omore.” Atunci, așa cum eram, în cămașă năvăli spre ușa ce ducea spre grădina; d'ar cum o deschise auzii focuri. Din toate părțile se descărcau pușci. De aceea trecui prin coridorul celu întunecos spre scara servitorilor și de aci în grădina de erna, ea de acolo să pot vedea ce se petrece și decă mai este scăpare. Era așa de întunec, încât nu-mi vedeam mâna înaintea ochilor, d'ar din linia de focuri a soldaților, cari trăgeau, se putea recunoșce, că tot palatul era încungiușat, și că nu mai e vorbă de scăpare; glonțele isbeau pretutinden în pereți. Totdeodată aușeam sute de voci strigându: „Dolu Kneaz” (Josu cu prințul!). M'î întorsei în camera mea, spre a-mi lua uniformă. Aprinsei luminarea; d'ar îndată soldații traseră prin fereste. Stinsei luminarea și cătu pui mai iute îmbrăcau uniformă, fără să mai tragă ciorapi.

În timpul acesta șgomotul, zăngănitul armelor și sbieretele deveneau totu mai tari. Eșii în coridor. Aci fui impresurat îndată de o mulțime de omeni și deși ardea numai o luminare, am putut vedea după lumina baionetelor, că împrejurul meu erau ca la 150 omeni. Nu era vorbă de rezistență, fiind aci numai doi gardieni. Aceștia erau să dea focu, d'ar i-am oprit. Împinș de această mulțime, intrai în vestibulul palatului. În acestu momentu veni și fratele meu. Unu elevu militaru isolentu luă o foie de hârtie de pe masă și totă cetă, care se miroșea cătu de colu că era montată (seu indignată), strigă cătră mine să-mi semnezu abdicarea. Unii dintre cei mai îndrășneți, anume căpitanul Dimitriew, imi puseră revolverele lor sub nasu. Nu era posibil să stai de vorbă cu asemeni indiviți. Numai atăta le-am putut spune: să scrie ei, căci eu nu știu ce motiv să dau pentru abdicarea mea. Atunci unul din ei luă condeiul și încep să scrie, d'ar în beția fău atătea pete și murdării, încât el însuși nu fu în stare să citească ce scrisese. Ne avându în cătră luai condeiul și scrisi pe acea hârtie: „Dumnezeu să apere Bulgaria!” Alexandru”. Cum isprăvi imi smulseră hârtia și căpitanul Dimitriew o puse în buzunar, fără să se fi uitat la ea, așa de agitat era. Apoi d'iseră să mergu la ministerul de rășbici. Aci fui dus într'o cameră și afară. Unu oficialu se plimba prin odaie cu revolverul în mână. Pe când eram încă acolo, veni căpitanul Bendorow, cu mâinile în buzunar, ca să se delecteze pri-

vindu mă. Îl întrebai: „Ce aveți de gându cu mine?” Elu răspunde: „Vei merge în Rusia”. După o jumătate oră fui silit să mă urd într'o trăsură, iară să mi-se permită a lua și pe fratele meu. E'n a trebuit să se urce în altă trăsură. Vedeam ca la 90 de ofițeri, cari se uitau liniștii la plecarea noastră. Plecărăm pe șoseaua Orhaniei, apoi cotirăm la dreapta și ca la 2 kilometre de Sofia ne oprirăm la o mănăstire miserabilă în Balcani-Eropol. Aci țurăm conduși într'o odaie strimă, plină de pureci, păduchi de lemn și de alte bidigăni, d'ar fără masă seu scaun. La 2 ore noaptea fui deșteptat. Mi-se aduseră haine civile din Sofia. A doua zi merșerăm mai departe prin Tașkesen, unde ne oprirăm puțin, până la Vrăcea. Drumul era rău. S'era sosită la 10 ore. Orașul era ca mortu. Noaptea o petrecurăm într'unu birtu ticălos. Dimineața la 6 ore pornirăm la drum. La deuce kilometre departe de oraș pe șoseaua ce duce spre Rahova, într'unu loc, unde de ambele părți ale șoselei se întind tufșuri, ne oprirăm deodată. Vădui, cum oficialii se împraștiră prin pădure; căutau ceva, se vede. Căutau unu loc potrivit ca să mă împușce; așa mi-a spus mai târziu unu ofițeru, pentru că în Vrăcea primiseră știrea, că o parte din trupe a refuzat să depue jurământul pentru guvernul cel nou. După o penibilă jumătate oră plecarăm. După amezii la 3 ore ajunserăm la Dunăre lângă Rahova. Acolo putui vorbi unu momentu cu căpitanul unui vaporu austriacu, care m'î propuse, să viu pe vaporu, ca să mă trecă în România la Pichet. D'ar nu fu posibil. Am trebuit să intru în yachtul meu, care venise dela Rusciuk și, escortat de o sută omeni și de mulți oficiali necunoscuți mie, pornirăm pe Dunăre la vale.

Eu și fratele meu trebuim să stăm în sala de mâncare, la ferestrele căreia erau câte 2 sentinele. Peste și era o căldură nesuferită. Se dedea focu prea mare mașinei vaporului, ca să mergă mai iute și să se impede vre-o încercare de scăpare ce s'ar fi putut face din partea românescă. Din fericire nu s'a făcut, căci oficialii aveau ordinul ca să mă împușce la cea mai mică încercare de fugă. Pe la miezul nopții trecurăm pe lângă Rusciuk, a doua zi la 2 ore după amezii pe lângă Galați. De câte ori treceam pe lângă vre-unu oraș, soldații primiau ordinul să se culce spre a nu fi văduți. La 4 ore după amezii sosităm în fine la granița rusescă și ne oprirăm la pichet. La 5 ore ne duserăm cu trăsura la Reni. E curios, că la debarcaderu n'a fostu nimeni, nici unu gendarmu. Unu oficialu se duse în oraș unde auș, că eu nu pot fi primitu, deorece nu suntu instrucțiuni din Petersburg. Rémaserăm deci pe navă. La 9 și jum. ore a doua zi veni unu loc-colonelu de gendarmi și m'î arătă o telegramă dela Obrușew, că autoritățile din Reni să expedieze pe prințul de Battenberg la granița pe drumul cel mai scurtu, comandantul gendarmilor e responsabil de siguranța prințului, a cărui viață e în pericol în Rusia. Eu rugai pe oficialu rusu să telegrafieze la Petersburg întrebându, decă n'aș putea călători pe la Galați și prin România. Acesta era drumul cel mai scurtu, d'ar veni răspunsul, că prințul pôte călători numai pe la Woloczyska seu Varșovia.

Pe la 10 ore căcai pe teritoriul rusu, luai cu fratele meu o trăsură și urmatu de unu oficialu rusu și de unu Bulgaru mă dusei la primarul din Reni, unde mi se pregătise locuința.

Gazda era un bulgaru prea de trebă. Eu nu eram încă liberu; înaintea casei steteau doi gendarmi călari; în curte erau trei sentinele; peste noapte un căpitanu de gendarmi dormea dinaintea ușii mele. În urma cererii mele guvernul imi puse la dispoziție un trenu specialu la Rasdelnaia. Dimineața plecarăm la gară și spre a nu căra în mână cutia cu banii de călătorie, cumpărai o geantă dela mașinistul, care-și ținea merinde în ea. Trenul nostru plecă la 7 și unu șertu. În cupeul de alătur ședeau unu pristavu polițienesc și trei gendarmi. Unde se opea trenul gendarmii se aședau de ambele părți ale intrării. Pe la 7 ore s'era sosită la Bender. Acolo erau patru diviziuni de infanterie și una de cavalerie (regimentul tatălui meu Nr. 23 și regimentul arhiducelui Ludovic Karl Nr. 24). Cum intră trenul în stație, dării pe peron unu publicu numeros și curios de a mă vedea. Contra voinții mele se aprinseră luminări în vagon; acesta n'avea perdele, încât ședeam ca într'unu telinaru.

La 9 ore s'era ajunserăm la Rasdelnaia, unde am trecut într'unu cupeu de dormit al trenului accelerat Odessa-Kiew, dimpreună cu unu altu pristav și doi gendarmi. La 10 ore sosităm la granița austriacă unde fui salutat cu entuziasm. Acolo am citit pentru prima dată, ce se petrecuse în Bulgaria.

Sunt prea obosit și am suferit teribil în aceste opt zile. Torturile fizice n'au fostu nimic, d'ar m'a rănit profundu nerecunoștința poporului, pentru al cărui bine cred că am lucrat neobosit; nerecunoștința armatei mele, pe care am condus-o la victorie; și apoi situația doreră, în care am fostu cinci zile, nesciind decă într'unu momentu seu altu nu va trebui să moru o morțe miserabilă de mâna vre unu criminalu — acesta a fostu prea multu!

Lucrarea pământului.

D-lu N. N. Andronescu, ingineru economicu, publică în „Gazeta Săteanului” din Râmnicul Săratu (România) următorul articol:

Primăvera cu deliciae sale, cari pe totu îi inveselesce — se apropiă cu pași repezi! Pentru agricultor reîncheie munca serioasă; speranțele îi se reînovesc și peste curându unul se va îndrepta spre coșarul în care lungezeșce plugul seu, altu spre bățatura unde părășit de cu toamnă plugul ruginitu s'a îngropat puțin în pământ prin greutatea sa și unu altu treilea spre

vr'unu orășelul pentru a-și cumpăra vre-unu plugu seu grăpă.

Cu luna lui Martie începe aratulul câmpului. In această lună seceta este favorabilă agriculturii. Lucrarea pământului și semăntulul sunt cele mai însemnate și prețioase lucrări in gospodăria agricolă. De multe ori însă cultivatorul privește cu nepăsare sfaturile ce i se dau in această privință și se bizuește pe: *ce o da Dumnezeu*.

Noi ne facem o plăcută datoriă d'a reaminti cultivatorilor cetitori ai „Gazetei Sătenului“ condițiunea principală dela care atărnă isbânda lucrării lor. Și in agricultură mai in tot'dauna sunt unele condițiuni reușite, carl ne vestesc că, decă și in viitoru condițiunile de vegetațiune sunt normale, agenți naturali propicii (priincioși), ne putem ascepta la o bună isbândă. De pildă: decă semănturilul au săltatū bine și câmpul este potrivit acoperitū de verdele nădăjditorū alū semănturilurū, atunci — putem dice, că *jumătate recolta e asigurată*.

Și pentru a putē dice acēta, trebuie sē ne pregătimū de cu vreme. Dupē ce vomū ara pământulū in condițiunile cerute, adică la vreme, *când va fi sbicitū, svântatū bine, la o adâncime potrivită și in raportū cu constituțiunea câmpului și ilū vomū mărunți bine cu grapa*, sē aruncāmū sēmēnta bine curățită și incercatā in puterea ei de incolțire. Astfelū ne vomū putea ascepta la unū rodū imbelșugatū, in proporțiā cu proprietățile fizice și chimice ale pământului și pe câtū agenți atmosferici vorū fi propicii.

In generalū sēmēntalulū timpuriu nu a amagitū asceptările cultivatorilurū și decă timpulū nu e ploiosū este bine a se grăbi cu facerea sēmēnturilurū. Și acēstā lucrare este forte însemnatā, secundēzā însă partea despre care ne ocupāmū in acēstū studiu.

Lucrarea pământului constā in aratū, grăpatū și tăvălugitū.

Observațiunile indelungate asupra pământului ori experiența din practică in privința celei mai bune execuțiuni a aratului, ne pōte garanta cu siguranță isbânda muncii nōstre. In generalū arătura trebuie făcutā astfelū, ca lucrarea pământului sē sporēscā fertilitatea câmpului, intrebuintândū cu chibzuință timpulū și puterea lucrătore.

Prin lucrarea pământului, părțile căutate de plante trebuie sū inmultite, pătura vegetalā adâncită, ori preschimbarē absorbirei și proprietăților fizice ale pământului și stărpirea buruenilor.

Condițiunile esențiale in care trebuie făcutā arătura sistematicā sunt: 1) Timpulū, 2) Adâncitulū, 3) Forma suprafeței, 4) Numērulū șanțurilorū pentru scurgerea apei seu pentru păstrarea umezelei etc.

1) *Timpulū aratului* atărnā mai cu sēmā dela gradulū de umezēlā a pământului. Pământulū nu trebuie sē fiā nicl prea umedū dēr nicl prea uscatū, ci trebuie sē se afle tocmai in acēlū gradū de umezēlā in care se pōte mai lesne sfărāma și in care plugulū intāmpinā mai puținā resistentā.

Pământulū trebuie sē fiā svântatū. Mai cu sēmā primăvera inaintea facerei sēmēnturii și când soiulū pământului este lutosū, cleiosū, vērtoșū seu scorțosū, trebuie sē ne ferimū d'a face arătura pe timpulū de plōe seu când pământulū e prea umedū. Aratulū in aceste imprevjurări e mai puținū primejdiosū, tōmna și in pământulū ușore, nisipōse. Arătura făcutā pe timpulū de umezēlā are inconvenientulū că lasā brasde intregi impreunte fără a le mērunți; astfelū că svântându-le apoi vântulū, aerulū seu sōrele, cu greu le potū mărunți. — Asemēnea și buruenile, cu greu se potū scōte din pământulū umedū.

2. *Adâncitulū.* Mijloculū unei bune pătore vegetale trebuie sē aibā, in generalū, adâncimea de 22—24 centimetre. La acēstā adâncime potū propāși mai tōte plantele nōstre cultivabile. Dēr a ara mereu la aceeasā adâncime este vătāmătorū câmpului, căci cu timpulū se formēzā la basā unū stratū, care impiedicā pētrunderea umezelei și a rădēciniilor; *de aceea se și arā la diferite adâncimi, dupā trebuință.* Decă se arā indatā dupā brăzdare, pentru a se face sēmēntatū, atunci o adâncime de 12—15 centimetre este de ajunsū. Brăzdarē preparatoriā se pōte face când mai adâncū, când mai superficialū, dupē imprevjurări.

Acēstā regulā este bună, mai cu sēmā decā urmāmū principiulū: Nicl o regulā fără esceptiune. Căci de multe ori suntemū siliți a face esceptiune.

Brăzdarē, dupā care urmēzā sēmēntalulū, trebuie însă făcutā din capulū locului bine și la o adâncime hotărātā (15—20 ctm.), pentru ca plantele cele tinere sē se pōtā nutri bine și tōte organele lorū sē se pōtā desvolta, mai cu sēmā pentru desvolțarea rădēciniilorū trebuie sē preparāmū o basā solidā. Nu fără dreptū, nădăjdimū la o bună recoltā, vēdēndū crescerea regulatā a plantelorū tinere.

Pentru acēstū scopū dēr, trebuie sē aruncāmū sēmēnta inr'unū câmpū sântosū și fragedū, in partea pământului care este mai bogatā in corpuri nutritōre solubile și care contribuē la desvolțarea primelorū rădēcini plāpānde.

Unū pēmēntū tare, unde aerulū nu pōte in de ajunsū pētrunde, nu va contribuē niclodatā la desvolțarea plantelorū. Din acēstā causā arătura făcutā la o adâncime mijlociā (12—15 ctm.) este cea mai bună pentru sēmēntatū. Arătura mai adâncā (22—24 ctm.) pentru prepararea pământului.

3 și 4. *Forma suprafeței câmpului și numērulū șanțurilorū pentru scurgerea apei seu pentru păstrarea umezelei*, nu sunt de locū luate in considerațiune la noi (in Romānia), pre când in realitate sunt de o mare însemnatē, mai cu sēmā la noi unde extremele in raportū cu clima și cu accidentele ei, sunt de unū ordinū inaltū. Ar fi de doritū sē vedemū aceste sisteme introduse și in agricultura nōstrā odatā cu asolamentele și introducerea culturii plantelorū de nutrețū.

Academia Română.

Sesiunea generală din anulū 1887.

Raportulū secretarului generalū asupra lucrărilorū făcute in anulū 1886—87.

(Urmare.)

Pentru facerea acestei publicațiuni se prevēduse in budgetulū nostru pe 1885—86 suma de 2000 lei; cu acēstā sumā s'a putatū face d'abia inceputulū publicațiunii; pentru continuarea ei Ministerulū Instrucțiunii publice a datū din fondurile sale Academiei unū insemnatū ajutorū, mulțumindu-se a i se da numai 200 exemplare, rēmānēndū celelalte proprietatea Academiei.

Acēstā lucrare însemnatā și merituōsā a colegului nostru va atrage deosebita atențiune a Academiei, și meritā tōtā recunoscința nōstrā pentru munca și iubirea cu care a fostū desāvērșitā.

4. Conformū decisiunii luate in sesiunea generală trecutā s'a inceputū tipărirea Istoriei lui Herodotū in traducerea premiatā făcutā de d-lū D. I. Ghica. Acēstā traducere este însoțitā de textulū originalū și de notele filologice, istorice și archeologice ale traducētorului. Tipărirea a inceputū cu cartea I și s'au tipăritū până acum 3 cōle (48 pagine) in carl se cuprindū capitolele 1—31.

Pentru a se ușura supraveghierea tipăririi, Delegațiunea a decisū ca acēstā lucrare sē se esecute la Berlinū, unde se aflā traducētorulū. Tipărirea se va continua și putemū spera că in anulū viitorū se va termina primulū volumū, cuprinđēndū intregā cartea I.

5. In sesiunea generală din 1885 Academia a primitū propunerea făcutā de d-lū P. Ispirescu, tipografulū Academiei, care se oferia a face pe comptulū seu o edițiune nouā a Istoriei lui Mihaiu Vitēzulū de N. Bălcescu. In decursulū anului s'a făcutū acēstā nouē edițiune intocmai dupā cea dela 1878, sub controlulū minuțiosū alū Secretariatului. Conformū propunerii aprobate, s'au depusū la Academiā 345 exemplare, celelalte rēmānēndū proprietatea tipografiei pentru scōtērea cheltuelilorū și a beneficiului seu.

6. La acēstū locū am onōre a aduce la cunoscința D vōstrē, că Delegațiunea a îngrijitū ca depositulū publicațiunilorū Academiei, care nu se pōte păstra in localulū multū prea strimțū de care dispunemū, sē fie bine așēfatū inr'o magazii inchiriatā in orașū; și că, spre a intēmpina o eventualā nenorocire de focū, depositulū a fostū asiguratū.

7. *Magnum Etymologicum Romaniae.* — Ședința din 23 Martie din sesiunea generalā a anului 1884 a fostū cea mai solemnā din tōte ședințele căte a tinutū Academia nōstrā dela înființarea ei până astăzi. Ea a fostū preșēdūtā de MM. LL. Regele și Regina. Auguștiu membri și Protectori ai Academiei. In acēstā ședință M. S. Regele a rostitū memorabilulū seu discursū, care va rēmānē neuitatū in memoria nōstrā a tuturor, și care stā ca o dovadă vie, că Maiestatea Sa a imbrățisatū de multū, in inalta sa solitudinē, intregā nōstrā viēțā, aprețindū importanța cea mare a studiului limbei și istoriei romānescei pentru cultura naționalā. M. S. Regele a pusū in acea ședință in esecutare o mare idee, a căreia realizare nu rădicā numai Regatulū in ochii lumii sciințifice, dēr va avē o influență capitalā asupra desvolțării limbei romānesce. Fiecare din D-vōstrā ințelege că vorbescū de *Magnum Etymologicum Romaniae*, care se publicā astăzi de Academiā, prin munificența adevēratū regalā a prea înaltului și iubitelui nostru Protectorū.

M. S. Regele, binevoindū a apreția in 1884 silințele ce-și dā Academia pentru strângerea și publicarea materialelorū necesare la studiulū istoriei naționale, a dīsū: „Trebuie sē ne ocupāmū și de viitorū... de limba nōstrā, care s'a păstratū neatinsā in câmpiile roditōre ale Dunării, in plaiurile mārēte ale Carpaților... Ce sarcinā mai dulce pōte avē Academia decātū a lua „sub paza sa acēstā limbā veche pe care poporulū o ințelege și o iubescē? Māntinemū dēr aceste frumōse expresiuni intrebuintate de străbunī, și nu ne tememū de cuvinte carl au căpētātū de vēcuri împāmēntēnirea. „*Superflua non nocent.*

„Ce limbā are noroculū de a dispune de patru cuvinte pentru o însușire, care trebuie sē fie mândria „fie-cărui poporū, care trebuie sē fie scrisā pe stēgulū „fiecārei armate: *voiniciā, vitejiā, bravurā, eroismū?* Sē ne ferimū însă de o imbelșugare de expresiuni mōderne, care, nepunēndū o stavilā la timpū, va înstrāina poporului limba sa.

„Am fostū îndemnatū a rosti aceste câteva cuvinte „prin dragostea ce am pentru frumōsa și bogata limbā romānā, și fiindū incredințatū că dorința mea — in-drāsescū a dice: și a Academiei — nu va rēmānē unū „*pium desiderium.*

„Supunū dēr la chibzuirea D-vōstrē, decă nu arū a fi folositorū de a face unū felū de „*Etymologicum magnum Romaniae*“, conținēndū tōte cuvintele vechi, carl „altmintelega vorū fi perdute pentru generațiunile viitōre: „*Verba volant, scripta manent.*“ (Va urma.)

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.“)

BUCURESCI, 19 Martie. — Camera a primitū cu 86 contra 8 voturi (2 obțineri) tractatulū de comerțū romāno-germanū.

Părechia regalā a plecatū asērā la Berlinū. SOFIA, 19 Martie. — Zankoviștiu arestați aci au fostū liberați toți. Karavelov și amicii lui se ținū încă arestați.

CONSTANTINOPOLŪ, 19 Martie. — Căpitanulū Nabokov, autorulū revoltei din anulū trecutū in Burgas, a formatū din Muntenegreni o bandā, ca in fruntea lorū sē pētrunđā in Rumelia orientālā. Din partea Turciei și Bulgariei s'au luatū mēsuri.

DIVERSE.

Clubulū celorū scurți de vedere. In Parisū se înființă mai deunăzi unū clubū in care se admitū ca membrii numai cei scurți de vedere, precum in clubulū cheilorū din Berlinū se primescū numai cei cheli. Pentru a fi admisū, trebuie in tocmai ca la assentare a se da probe de vedere scurtā. Celū care are ochi buni se respinge fără îndurare. Clubulū va avē unū despărțēmēntū de dame și unulū de bărbați. Preșēdintele celui dintēiu este pentru vederea sa scurtā multū șicanatulū criticū Sarcey, vice-preșēdinte va fi Aurelien Scholl. In despărțēmēntulū damelorū s'a alesū unanimū ca preșēdintā cāntărēta de operete ludic. Acēsta vede atātū de rēu, încātū e silitā sē numere pași pe scenā spre a ajunge la acele locuri, ce i le prescrie rolulū și de multe ori i s'a intēmplatū ca la finele piesei sē cadā in brațele vre-unui contrarū. Purtarea de ochelari in lăuntrulū clubului este strictū opritā, deōrece ar turbura tōtā petrecerea.

Unū nou mijlocū contra difteritei. — Inr'unū satū din comitatulū Hunedōrei au descoperitū ōmenii cei mai esperți următorulū mijlocū de vindecare in contra difteritei: Nouē femei dētrāne se intrunescū la 9 ōre sēra, formēzā șēdēndū unū cercū și torcū; din firele tōrse se urdesce o pānđā din care se cōse apoi o cămașe și o părechii de ismene. Acestea se umplu cu pae și se ducū încă in aceeasā nōpte in capulū satului unde se așēdā ca momāi spre a spāria difterita; indatā ce s'a făcutū acēsta, trebuie sē jōce cele 9 femei bētrāne imprevjurulū momāci la sunetele unui fluierū ciobānescū și āngerulū sugrumătorū alū copiilorū nu mai pōte intra in satū. Cămașa cea umplutā cu pae — ca scutū alū fetițelorū — precum și ismenele — ca scutū alū băēțilorū — stau și ađi încă la capulū satului ca mijlocū de apērare contra difteritei

(† **NECROLOGŪ.**) — Paraschiva Florea de Inga (născūtā Nicolau) a incetatū din viēțā la 6 (18) Martie 1887 la 6 ōre dimineța in etate de 73 de ani, dupā împărțāșirea cu sfințele taine. Despre acēstā irreparabilā perdere incunoscințāmū cu inima plinā de durere pe tōte rudeniile, pe toți amicii și cunoscutii. Rēmāșițele pāmēntesci ale repausatei se vorū ridica din paracisulū bisericeii sf. Nicolae din Scheiu și se vorū așēdā la loculū de odihnā Duminecā in 8 (20) Martie la 3 ōre p. m. Brașovū, 6 (18) Martie 1887.

Zoe D. Ionciovici, Maria F. Iuga, fiice. Dimitrie Ioncioviciu, ginere. Ecaterina Marinovicū, Anastasia Datco, surori. George Nicolau, frate. Agapla Crisanū, Cornelia Marinovicu, Maria Ceușanu, nepōte.

Fiā-i țērina ușorā!

RECTIFICARE. — In Nr. de eri alū fōiei nōstre, articolulū de fondū, alineatulū 4, sē se cetēscā: „Decā creatorii dualismului au cređutū, că va fi cu puțință a suprimā in Austria popōrele negermane, cum suprimā Ungurii popōrele nemaghiare, atunci etc.; ēr la „Scirile dīlei“, șirulū 20 de susū, in locū de: „N'avea dreptū Mocsary“, sē se cetēscā: *Avea dreptū Mocsary.*

Editorū: Iacobū Mureșianu.

Redactorū responsabilū Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena
din 18 Martie st. n. 1887

Rentă de aur 5%	101 50	Bonuri croato-slavone	104.50
Rentă de hârtia 5%	89 30	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	98.75
Imprumutul căilor ferate ungare	150 —	Imprumutul cu premiu ungh.	120.75
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (1-ma emisiune)	89.—	Losurile pentru regularizarea Tisei și Segedinului	122 75
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (2-a emisiune)	124 —	Renta de hârtia austriacă	80 55
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (3-a emisiune)	115 25	Renta de arg. austr.	81 30
Bonuri rurale ungare	104.25	Renta de aur austr.	113 15
Bonuri cu cl. de sortare	104.—	Losurile din 1860	133.25
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.25	Acțiunile băncii austro-ungare	676 —
Bonuri cu cl. de sortare	104 25	Act. băncii de credit ungh.	295.75
Bonuri rurale transilvane	104 20	Act. băncii de credit austr.	285.50
		Argintul — Galbini împărătesc	6.00
		Napoleon-d'ori	10.10
		Mărci 100 imp. germ.	62 62
		Londra 10 Livres sterlinge	127.80

Cursul pieței Brașov
din 19 Martie st. n. 1887

Bancnote românești	Cump. 8.42	Vând. 8.47
Argint românesc	8.40	8.45
Napoleon-d'ori	10 07	10 10
Lire turcesci	11.43	11.46
Imperiali	10.43	10.46
Galbeni	5 94	5 98
Serisurile fonc. Albina	101.—	102.—
Ruble Rusești	113.—	114.—
Discontul	7—10% pe an.	

Cea mai bună
Hârtie de țigărete
este veritabilul
LE HOUBLON
fabricată franceză
de GAWLEY & HENRY, în PARIS

A se feri de imitațiune.

Acastă hârtie se recomandă cu căldură din partea domnilor Dr. J. J. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann profesori de chimie la universitatea din Viena, pentru curățenia sa absolută și pentru că nu are în consistența sa nici o materie stricătoasă.

FARMACIA J. PSEPHOFER

Viena, Singerstrasse Nr. 15

la „goldenen Reichsapfel“

Pilule pentru curățirea sângelui, mai înainte numite „Pilule universale“, merită cu totu dreptul numirea din urmă, de ore ce în faptă nu există aproape nici o boală, la care nu ar fi probată în mii de cazuri efectul lor miraculos. În cazurile cele mai cerbicioase, la cari multe alte medicamente s'au întrebuintat în zadar, s'a dobândit cu aceste pilule de ne-numerate ori și după un scurt timp deplină însănătoșare. 1 cutioră cu 15 pilule 21 cr., 1 sulă cu 6 cutioare 1 fl. 5 cr., la trimeri nefrancate cu rambursă 1 fl. 10 cr.

Trimițându-se prețul înainte costă cu espedarea francată 1 sulă cu pilule 1 fl. 25 cr., 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 40 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. (Mai puțin de un sulă nu se poate trimite.)

Au încurs o mulțime de scrisori, prin cari consumatorii acestor pilule mulțimesc pentru redobândirea sănătății lor după cele mai diferite și grele bôle. Ori-cine a făcut odată încercare, recomandă acest medicament mai departe.

Reproducem aci câteva dintre multele scrisori de mulțamită.

Leongang, 15 Mai.
Prea onorate Domnule! Pilulele D-v. produc adevărată minune, ele nu sunt ca alte așa de multe medicamente recomandate, ci ele ajută într-o adevărată aproape la toate bôlele. Din pilulele, ce-am fost comandată la Pasi, am împărțit cele mai multe la amici și cunoscuți și au folosit la toți, chiar și persoane de o etate mai mare și cu diferite bôle și defecte au dobândit prin ele, deși nu perfectă sănătate, dar totuși o îmbunătățire însemnată, și voesci a urma cu întrebuintarea lor. Te rog dar a-mi mai trimite încă 5 suluri. Din parte-mi și dela toți, cari am avut deja norocirea prin pilulele D-v. ne redobândi sănătatea cea mai cordială mulțamită.

Martin Dentinger.

Bega Szt-György 16 Februaru 1882.

Onorate Domnule! Nu Vă pot exprima în destul cordială mea mulțamită pentru pilulele D-v. de care ce pre lângă ajutorul lui D-zeu, consorta mea care deja în îndelungați au suferit de miserie, s'a vindecat prin pilulele D-v., și cu toate că și acum trebuie d n când în când să întrebuinteze din el, totuși sănătatea ei s'au îmbunătățit într-atât, în cât

poate să-și vedă de toate ocupațiunile ei cu vioacine juvenală. Acastă a mea mulțamită Vă rog a o îndrepta spre binele tuturor celor cari suferă, și trebuința spre binele tuturor celor cari suferă, și trebuința totodată, ca să-mi trimiteți din nou 2 suluri pilule și 2 bucăți săpunu chinezesc. — Cu deosebă stiamă supus
Alois Novak primă-grădinar.

Stimate Domnule! Presupunându, că toate medicamentele D-tale vor fi așa de bune, ca renumitul balsam contra degerăturilor, care în familia mea a făcut un sfârșit grabnic la mai multe umflături de degerătură, m'am dec să pe lângă totă neîncrederea mea în așa nuvelele mijloce universale de leuire, a lua refuzul la pilulele curățitoare de sânge ale D-tale, ca prin ajutorul acestor mijloc de globulețe să bombardez la emorholdele, de cari suferis de ani îndelungați. Nu esiteză de loc a Vă mărtașă acum, că suferința mea învechită după o întrebuintare de 4 săptămâni a încetat cu totul, și că recomandă aceste pilule în cercul cunoscințelor mele cu cel mai mare zăd. Nu am nimic în contră și deci voi face întrebuintare în public de aceste ale mele șire, însă fără de subsemnarea mea.
Viena, 20 Februaru 1881.

Cu înaltă stimă C. v. T.

Balsam contra degerăturii de I. Pserhofer. de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu contra suferințelor de degerătură de tot felul, precum și spre vindecarea ranelor învechite etc. 1 borcăneț 40 cr.

Balsam contra gușilor, remediu de încredere spre leuirea umflăturilor la gât. 1 flacon 40 cr.

Essența de viață, (Picături de Praga) contra stomacului stricată, a mistuirii rele și greutateilor de tot felul, un remediu de casă escelent. 1 flacon 20 cr.

Sucul - Spitzvegerich, medicament de casă în genere cunoscut și escelent contra catarului, răgușelii și a tusei etc. 1 sticlută 50 cr.

Alifă americană contra rheumatismului, cel mai bun medicament la toate suferințele rheumatice, junghiuri, Ischias (bôla de tremur), junghiu la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Lichior din burueni de Alpi dela W. O. Bernhard. 1 butelie 2 fl. 60 cr., 1/2 butelie 1 fl. 40 cr.

Esență pentru ochi de Romershaus-

sen, 1 butelie 2 fl. 50 cr. 1/2 butelie 1 fl. 50 cr.

Pomadă de Tanochinin de I. Pserhofer, de un șir de ani recunoscută de medici ca cea mai bună dintre toate remediile pentru cresa cerea përlui. Un borcan elegant ajustat 2 fl.

Plastru universal de prof. Steudel, la rane din lovitură și înpus, la tot felul de bube rele și la umflături învechite, ce se sparg periodic la picioare, la deger, la rănile și aprinderile de țig și la multe alte suferințe de acestu soi, s'a probat de multe ori. 1 burcan 50 cr.

Sare universală de curățenie de A. W. Bulrich. Un remediu de casă escelent contra tuturor urmărilor digestivei stricate precum: durere de cap, ametelă, cărcei la stomach, acreală în gât, suferințe haemoroidale, constipațiune etc. 1 pachet 1 fl.

Franzbrantwein 1 butelie 60 cr.
Praf contra asudării picioarelor, 1 Cutiă 50 cr.

Medicamente Homöopatiche de tot felul se află totdeauna gata.

Afară de preparatele aci numite se mai află toate specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin toate țiarele austriace, și la casă, când unele din aceste specii nu s'ar afla în deposit, se vor procura la cerere cu promptitudine și cât se poate de efin.

Trimerile prin postă se efectuează iute, decât se trimite prețul înainte, séu cu rambursă.

Trimițându-se prețul înainte, (mai bine prin mandat postal) este port postal cu mult mai efin, decât la trimeri cu rambursă.

7—12

Cumpărări ocazionale

la

Kovácsnai & Keresztesi

Grand Magazin cu articole de modă și confecțiuni pentru dame

Brașov (Piața mare.)

Din cauza localului nedestul de încăpător suntem în pozițiune a desface cu prețuri efine o parte din mărfurile noastre precum: materii pentru rochi de mătase și de lână, crețone, și satină de spălată, postavă și flanelă, covore lungi și pentru canapele, mantile și mantale de plôe.

Mai departe recomandăm bogatul nostru deposit de Chifon, dela Benedict Schroll, chirting pat., Juliett, Gradl și Calicot în toate lățimile și cu prețurile originale, precum și de toate articolele aparținătoare de croitoria pentru dame și bărbați.

Se primesc și comande pentru Toilete de mirese, de stradă și casă, mantale de plôie și Jachete, cari se execută cu promptitudine și în modul cel mai elegant.

Mostre se trimit la cerere gratis.

AVIS.

Aduc la cunoscința onor. publică, că am asortat complet și din nou depositul de stofe din magazinul de haine bărbătesci, ulița Vamei Nr. 11, și mă recomand pentru confecționarea de tot felul de haine bărbătesci, cu prețurile cele mai efine; la casă de trebuință furnisesc pantaloni în timp de 8 ore, pantaloni și gilete în 12 ore, costume întregi în 24 ore. Pentru comande cât mai numeroase se rogă:

Cu înaltă stimă

B. Schwarze,

Ulița Vamei Nr. 11.

1—3

INVITARE,

la adunarea generală a societății brașovene pentru ajutorarea arestanților pe țiua de

8 (20 Martie) 1887 la 11 ore a. m.

în sala sfatului din piață, la care se invită cu referință la §. 10 din statute onor. membrii ai societății.

Brașov 4 (16) Martie 1887.

Presidiul.

Turnătoră și fabrică de mașini a lui Schlick

Societate pe acții în Budapesta.

Biuroul central: IV. Weitznerring 57 — Despărțământul pentru mașini agricole VI. Aeusserer Weitznerstr 1696—1699.

recomandă Garnituri de treierat cu vapor, de încălțit cu cărbuni, cu lemne și cu paie. Garnituri de treierat cu virteji (Göppel.) Sistem cu pene (Stiften-System), cu séu fără aparat pentru umplut în sac și pentru curățit. Mori pentru curățitul cerealelor (System Bucker & Vidats) mai departe patentatele pluguri Schlick cu 2 și cu 3 feare recunoscute de escelente. — Prețul dela fl. 58 în sus. — Pluguri-Rayol, patent. Schlick cu aparat pentru ridicat afară. Pluguri-Rayol de sine conducătoare (după Sack). Pluguri originale Schlick și Vidats cu 1 fier.

Cea mai nouă mașină patentată de sémănat în brazdă.

Mai departe se află gata: Mori de macinat, cu una și cu două pietre, mori pentru porumb „Little Giant“, batôze de porumb, mașini pentru preparare de nutreț. Teascuri pentru oleiuri ș. a. m. în stabilimentul fabricii nătre se pot vedea lucrându: cele mai noue mașini pentru topit cânepă flosă sist. Ramie și mașini de curățit după sistemul nostru propriu, cu o putere de lucru cvantitativ și cvalitativă estraordinară.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

6—6